
Opšti uslovi za osiguranje robe u transportu

Član 1.

Ovim Uslovima osigurava se roba u transportu (prevozu) od gubitaka i oštećenja. Pod prevozom u smislu ovih Uslova podrazumeva se prevoz železnicom, avionima, kamionima, brodom ili drugim plovnim objektom po rekama i drugim unutrašnjim vodama.

Član 2.

Osiguranje robe može da se ugovori za prevoz robe u domaćem i međunarodnom prevozu. Pod domaćim prevozom podrazumeva se samo onaj prevoz kod koga su otpremna i uputna stanica u granicama RS. Pod međunarodnim prevozom podrazumeva se prevoz kod koga je otpremna stanica na teritoriji jedne, a uputna stanica na teritoriji druge države.

Član 3.

Pod robom, u smislu ovih Uslova, podrazumeva se svaka pošiljka koja je predmet prevoza. Pod robom se podrazumeva i vozilo ili mašina koji se prevoze na sopstvenim točkovima.

Član 4.

Osiguranje može da se ugovori od osnovnih rizika ili od svih rizika, koji ugrožavaju robu u prevozu. Osiguranje može da se ugovori i za rizike koji nisu obuhvaćeni osiguranjem iz prethodnog stava.

Član 5.

Ako je ugovoreno osiguranje od osnovnih rizika, osiguravač će osiguraniku naknaditi štetu na robi koja je nastala u prevozu zbog:

1. saobraćajne nezgode prevoznog sredstva (sudar, pad u vodu ili provaliju, klizanje, survanje s mosta, odron zemljišta, pad aviona, potonuće i sl.);
2. požara;
3. elementarnih nepogoda (zemljotres, grom, nevreme, provala oblaka, poplava, snežna mećava, odron zemljišta i sl.);
4. prodora rečne ili jezerske vode u vozilo, kontejner ili mesto uskladištenja;
5. krađe koleta, delimična krađa samo kod pakovane robe, krađa ili manjak robe tovarene u rinfuzi, ukoliko su takva krađa ili manjak posledica okolnosti koje su navedene u tački 1-3 ovog člana;
6. krađe prevoznog sredstva sa robom.

Član 6.

Ako je ugovoreno osiguranje „Protiv svih transportnih rizika“ (All Risks), osiguravač će osiguraniku naknaditi štete koje je pretrpeo zbog opasnosti navedenih u članu 5. ovih Uslova, ali će mu nadoknaditi i štete na robi koje nastanu u toku transporta zbog:

1. loma i oštećenja robe u različitim ambalažama i robe koja ne zahteva pakovanje;
2. loma i oštećenja lako lomljive robe;
3. cepanja, loma i perforacije spoljne ambalaže sa curenjem i kvarom;
4. ulubljenja, ljuštenja i deformacije;
5. curenja i kvara robe u rinfuzi;
6. dodira sa drugom robom ili predmetima;
7. pokisnuća, rđe, oksidacije i korozije;
8. uginuća životinja, koje je nastalo zbog opasnosti navedenih u članu 5. stav 1. tačka 1.- 3. ovih Uslova;
9. kvara ili smrzavanja koje je nastalo zbog vanrednih spoljašnjih okolnosti;
10. neisporuka celog koleta, razbojništva, razbojničke krađe ili provalne krađe i krađe robe;
11. drugih vanrednih spoljašnjih okolnosti.

Uslovima su pokriveni rizici neisporuke, provalne krađe i krađe, ukoliko je vozilo zatvoreno ili ima uredno blombiranu i vezanu ciradu. Pod pojmom neisporuka (non-delivery), podrazumeva se neisporuka jedne ili više celog koleta odnosno komada robe predviđenih osiguranjem i ostalom pratećom transportnom dokumentacijom. Ako je ugovoreno osiguranje „Protiv svih transportnih rizika“, osiguravač nije u obavezi da osiguraniku nadoknadi štetu koja je nastala zbog opasnosti koje po ovim Uslovima predstavljaju dopunske rizike, ili zbog opasnosti koje nisu navedene u ovim Uslovima.

Član 7.

Osiguranje može da se ugovori i od dopunskih rizika, kao što su:

1. odbijanje kupca da primi robu;
2. oštećenje etikete iz bilo kog razloga;
3. manjak, rasturanje, curenje iz bilo kog razloga;
4. kvar iz bilo kog razloga;
5. eksplozija iz bilo kog razloga;
6. osvetljenje filmova iz bilo kog razloga;
7. zamrzavanje iz bilo kog razloga;
8. uginuće iz bilo kog razloga;
9. i druge opasnosti od kojih roba može biti osigurana.

Osiguranje od opasnosti navedenih u prethodnom stavu vrši se Posebnim uslovima ili uslovima koji se utvrđuju ugovorom. Osiguranje od opasnosti iz stava 1. ovog člana može da se ugovori samo ako je ugovoreno i osiguranje „Protiv svih transportnih rizika“, član 6. ovih Uslova.

Član 8.

Osiguravač nije u obavezi da osiguraniku naknadi štetu na osiguranoj robi koja nastane zbog:

1. opasnosti koje su povezane sa prevozom robe otvorenim kolima;
2. opasnosti kojima je roba izložena zbog nedovoljno dobrog pakovanja ili zbog nedostataka u pakovanju robe, ili zbog toga što je roba po svojoj prirodi izložena opasnostima gubitka ili oštećenja;
3. opasnosti povezane sa utovarom ili istovarom ili opasnosti koje proizilaze iz nepravilnog utovara robe koju tovari pošiljalac ili istovaruje primalac;
4. posebne opasnosti koje nastanu zbog potpunog ili delimičnog gubitka ili oštećenja robe (lom, rđa, unutrašnji kvar koji nastaje sam po sebi, curenje, sušenje, rasturanje, gubljenje u težini i sl.) kojima je roba izložena zbog svojih osobina;
5. opasnosti koje nastaju zbog toga što su predmeti, koji su izuzeti iz prevoza ili se primaju na prevoz samo pod određenim okolnostima i uslovima, predati na prevoz sa neispravnim, netačnim ili nepotpunim oznakama;
6. opasnosti kojima su izložene žive životinje u prevozu;
7. opasnosti koje su pratioci živih životinja ili ribe dužni da otklone;
8. opasnosti kojima je izložena roba zbog nedostataka u konstrukciji prevoznog sredstva, zbog lošeg održavanja vozila koja služe za prevoz robe, a nalaze se pod upravom samog osiguranika ili lica za koja taj odgovara;
9. loše namere ili krajnje nebrige osiguranika ili lica za koja taj odgovara;
10. ratnih i političkih rizika.

Ako je posebno ugovoreno, osiguravač će osiguraniku naknaditi štetu koja na osiguranoj robi nastane zbog ostvarenja neke od opasnosti navedenih u prethodnom stavu.

Član 9.

Ovo osiguranje traje od trenutka kada započne utovar u prvo prevozno

sredstvo u mestu navedenom u polisi kao polazno, nastavlja se za vreme uobičajenog toka prevoza i završava:

- istovarom robe u skladište primaoca ili drugo krajnje skladište ili mesto uskladištenja u mestu određena navedenom u polisi ili istovarom u bilo koje drugo skladište ili mesto uskladištenja - bez obzira na to da li se ono nalazi u mestu određena navedenom u polisi ili pre njega, koje je osiguranik izabrao za skladištenje izvan uobičajenog toka prevoza, radi dostave ili raspodele, ili
- istekom roka od 7 dana, računajući od dana kad je osigurana roba stigla na određeno mesto navedeno u ovoj polisi, prema tome šta pre nastupi.

Roba ostaje osigurana i za vreme ležanja u usputnom skladištu, ali ne duže od 30 dana od dana predaje u skladište. Ako je prevoznik predao robu u javno skladište zbog toga što je sprečen da isporuči robu, roba ostaje osigurana još 14 dana od dana predaje u javno skladište. Ako je prevoznik predao robu u javno skladište po nalogu osiguranika ili lica za koje osiguranik odgovara ili zbog njihove krivice, osiguranje prestaje danom

predavanja robe u javno skladište, osim ako nije drugačije ugovoreno. Za vreme uskladištenja robe u skladištu, ista je osigurana od opasnosti navedenih u ugovoru o osiguranju.

Član 10.

Ako je po nalogu osiguranika odnosno lica koje ima pravo da raspolaže robom, putovanje bilo preventivno ili je roba bila na putu zadržana ili upućena u drugo mesto ili pak vraćena u mesto otpreme, osiguranje će važiti ako je osiguravač o tim promenama obavešten odmah, a najmanje 15 dana od nastanka promena i ako osiguranik prihvati da plati doplatnu premiju za novonastale uslove osiguranja. Ako osiguravač o nastalim promenama ne bude blagovremeno obavešten u roku iz prethodnog stava ili ako se osiguranik ne saglasi sa doplatnom premijom osiguranja, osiguranje prestaje u momentu kada je nastala promena u prevozu. U slučaju iz prethodnog stava, osiguravač zadržava premiju osiguranja.

Član 11.

Osiguranje važi i za vreme:

1. uobičajenog zadržavanja robe na putu u carinskom skladištu;
2. u kombinovanom prevozu;
3. saobraćajne nezgode na putu, promene prevoznog sredstva izazvane saobraćajnom nezgodom ili promenama prevoznog sredstva po naredbi državnog organa.

Član 12.

Roba može da se osigura na stvarnu ili fakturisano vrednost. Pored fakturisanosti vrednosti, mogu da se osiguraju i troškovi koji su u vezi sa robom kao: troškovi prevoza, carine, osiguranja, špedicije i sl. Pored troškova iz stava 2, može da se osigura i očekivana dobit, ali najviše do 20% od vrednosti robe.

Član 13.

Ukoliko ništa nije ugovoreno u pogledu vrednosti robe, smatra se da je roba osigurana na stvarnu vrednost. Stvarna vrednost robe se utvrđuje na osnovu vrednosti robe u mestu i u vremenu predavanja iste na prevoz. Uvek će se smatrati da je roba osigurana na stvarnu vrednost, ako je osigurana fakturna vrednost robe sa troškovima i dobiti koji po ovim Uslovima mogu da se osiguraju. Ako je vrednost robe utvrđena ugovorom o osiguranju, smatraće se da je roba osigurana na stvarnu vrednost.

Član 14.

Ugovor o osiguranju zaključuje se na osnovu ponude za osiguranje osiguranika ili ugovarača osiguranja. Ponuda za osiguranje može da se da usmeno ili pismeno. Ponuda za osiguranje kojom se traži osiguranje robe treba da sadrži: vrstu i količinu robe, oznaku robe, težinu robe, vrstu pakovanja, rizike od kojih se traži osiguranje, kao i relaciju prevoza i datum otpreme. Ugovor o osiguranju može da se zaključi i tada kada osiguranik u ponudi označi samo: vrstu i količinu robe, prevozno sredstvo, mesto otpreme i mesto određena, rizike od kojih se traži osiguranje, s tim da se osiguravač upozna sa ostalim podacima u ugovorenom roku. Ako osiguranik nije obavestio osiguravača o promenama u podacima iz stava 1, u smislu prethodnog stava, smatraće se da ugovor o osiguranju nije ni zaključen.

Član 15.

Ponudu za osiguranje osiguravač može da prihvati ili da odbije. Ukoliko osiguravač ne odgovori na pismenu ponudu u roku koji je prema normalnom toku rada potreban za odgovor (24 h), smatraće se da je ponuda za osiguranje prihvaćena.

Član 16.

Ugovor o osiguranju je zaključen kada osiguravač prihvati ponudu za osiguranje.

Član 17.

Osiguranik je dužan da plati premiju osiguranja, a najkasnije u roku od 15 dana od dana zaključenja ugovora o osiguranju, ukoliko nije drugačije ugovoreno. Premiju za osiguranje može da plati i svako treće lice koje ima imovinsko-pravni interes da ugovor o osiguranju ostane na snazi. Dan kada je uplaćena premija za osiguranje preko pošte ili virtanskim nalogom, smatraće se danom uplate.

Član 18.

Ako se ostvari neka od osiguranih opasnosti, osiguranik nema pravo na naknadu štete ukoliko je ugovor o osiguranju zaključen sa klauzulom: „da stupa na snagu po uplati premije“ osiguranja, a osiguranik nije platio premiju osiguranja ili neko drugo lice za njegov račun.

Član 19.

Odštetni zahtev po osnovu osiguranja podnosi se pisanim putem. Ako prevoznik odbije da učestvuje u utvrđivanju štete, osiguranik je dužan da preduzme sve mere radi obezbeđenja dokaza po kojima će se videti da je šteta nastala za vreme osiguranog putovanja i da o tome obavesti osiguravača koji će mu dati dalje instrukcije. Ukoliko se ne postupi po odredbama iz prethodnog stava, smatraće se da je osiguranik primio robu neoštećenu.

Član 20.

Pored pisanim putem dostavljenog odštetnog zahteva, osiguranik je obavezan da priloži: polisu osiguranja, original prevoznog dokumenta, zapisnik o konstataciji štete, fakturu za osiguranu robu ili drugi dokaz o vrednosti robe i druge dokaze o plaćenim sporednim troškovima u vezi sa robom (član 12. stav 2. ovih Uslova), ukoliko su ti troškovi osigurani, kao i druge dokaze o nastanku i visini nastale štete. Dostavljanjem odštetnog zahteva, osiguranik dostavlja osiguravaču i dokument o prenosu svih prava koje ima prema licima koja su odgovorna za štete (cesiju).

Član 21.

Osiguravač je obavezan da naknadi štetu osiguraniku za oštećenu robu, ali najviše do osigurane sume. Ako je osigurana vrednost robe manja od stvarne vrednosti, onda se za tu razliku u vrednosti može izvršiti doplata premije, a osiguravač je u obavezi da nadoknadi štetu, ali najviše do osigurane sume. Osigurana vrednost (suma) predviđa maksimalnu obavezu osiguravača prema osiguraniku.

Član 22.

Kod hartija od vrednosti, menica, čekova i drugih stvari koje mogu da se oglase kao nevažeće, osiguravač će kao štetu nadoknaditi troškove tog oglašavanja. Ako je ostvarena naplata nekih od vrednosti navedenih u prethodnom stavu ili osiguranik, u vezi sa njihovim oglašavanjem nevažećim ima neku pretrpljenu štetu, osiguravač će osiguraniku nadoknaditi stvarnu štetu do osiguranog iznosa.

Član 23.

Ako je ugovorena integralna ili odbitna franšiza, osiguravač će nadoknaditi deo štete koja prelazi iznos franšize. Ako osigurana roba redovno, po prirodnim svojstvima gubi na težini (kalo), osiguravač će osiguraniku naknaditi štetu koja prelazi iznos redovnog manjka, ali do osigurane vrednosti, ako drugačije nije ugovoreno.

Član 24.

Osiguravač će pored naknade za manjak ili oštećenje robe, nadoknaditi osiguraniku i svesno učinjene troškove oko spašavanja robe od većih oštećenja. Ako osigurana vrednost robe ne odgovara stvarnoj vrednosti, osiguravač će troškove iz prethodnog stava naknaditi u srazmeri koja odgovara odnosu između osigurane i stvarne vrednosti robe.

Član 25.

Osiguravač nije u obavezi da osiguraniku naknadi štetu u slučaju:

1. ako relacija ili prevozno sredstvo ne odgovaraju navedenoj u ugovoru o osiguranju;
2. ako osiguranik ima prikrivene ili netačno prikazane okolnosti koje su bitne za procenu i ocenu rizika;
3. osiguravač nije u obavezi da osiguraniku naknadi štetu koja na osiguranju nastane zbog propusta osiguranika.

Član 26.

Obaveza osiguravača da isplati štetu dospeva u roku od 14 dana od dana prijema dokumenata potrebnih za utvrđivanje obaveze po ugovoru o osiguranju.

Član 27.

Osiguranik može, ukoliko se osiguravač složi, da svoja prava iz ugovora o osiguranju prenese na druga lica.

Član 28.

U granicama isplaćene štete, prava koja osiguranik ima prema licima odgovornim za štete prelaze na osiguravača. Osiguranik je dužan da preduzme sve mere kako bi se sačuvalo pravo na regres osiguravaču. Osiguravač može, ako osiguranik propusti da preduzme odgovarajuće mere iz prethodnog stava, da odbije osiguraniku naknadu štete.

Član 29.

Ugovor o osiguranju prestaje na način kako je to ugovoreno, a može ga otkazati jedna od ugovornih strana. Otkazni rok je 90 dana, ako drugačije nije ugovoreno.

Član 30.

U slučaju spora, nadležan je sud u sedištu osiguravača.

Član 31.

Ovi Uslovi se primenjuju ukoliko ugovorom o osiguranju nije drugačije ugovoreno. Ovi Uslovi stupaju na snagu osmog dana od dana donošenja, a primenjuju se počev od 9.3.2013. godine.
